

Hagyományt teremtenének a helyi termékek vásárának és a vetélkedőnek

Gyümölcsízek sokadalma – sokadalom nélkül

Fotó: Nagy Tibor

Dicsőretre méltó kezdeményezés valósult meg szombaton Mezőpanit községben. A Székely Gazdaszervezetek Egyesülete – Sikó László és Bartha Mihály – kezdeményezésére szörp- és lekvárversenyt szervezett, amelyre az előzetes felhívás alapján Maros és nyolc más erdélyi megyéből 100 minta érkezett be. Ezeket az eseményt megelőző napon nagyszámú szakbizottság bírálta el. S bár úgy hirdették meg a rendez-

vényt, hogy Gyümölcsízek sokadalma, az úgynevezett vásárban csupán a Cseh tanya és Gyarmati Mátyás termékei képviselték méltón a megnevezett terméket.

Vajda György

(Folytatás a 6. oldalon)

Ne feledje idejében megújítani előfizetését! Ha előfizet, biztosan kézhez kapja, féláron, mint ha megvásárolná!

Kezdődhet az aszfaltozás

Az Anghel Saligny országos fejlesztési program keretében Székelyhodos község pályázatot nyert az utcák aszfaltozására. A közbeszerzési eljárás lezárult, kezdődhet a munka.

4.

Elmarad Bangó Margit turnéja

Mindez kellemetlenül érinti azokat, akik jegyet váltottak az eseményre, részt szerettek volna venni a koncerten. A közösségi médiában a művésznő és a szervezőiroda kölcsönösen vádolják egymást, magyarázzák, hogy miért hiúsult meg a turné.

5.

Márton Sándor a nagypályás és a kispályás foci között

A marosvásárhelyi Márton Sándor az egykori C osztályos Metalotehnica húzóembere volt, aki fiatalkorában a város első minifoci-bajnokságában már szerepelt.

8.

OPTICA OPTOFARM
A látás szakértője

Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 182-184. sz. (Fortuna). Tel: 0265/265-205
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/212-212
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

Aktuális

Sztráda a föld gyomrában

Benedek István

Bebizonyosodott, hogy újabb euró-százmilliók úsznak el a haza számára az európai újjáépítési alapokból rendelkezésre álló pénzből. A dél-erdélyi sztrádának arról a rövid szakaszáról van szó, melyen egy alagutat is kellene építeni, és mivel egyelőre a tervek sincsenek készen, kizárt, hogy a 2026-os határidőre a munkát befejezzék.

Erre a napokban az infrastrukturális beruházásokat követő civilek hívták fel a figyelmet, az ő közösségi médiás posztjukból került a hír a hír a sajtóba. Ez a dél-erdélyi sztráda gazdasági szempontból nagyon fontos lenne, mivel egy európai közlekedési folyosó részét képezi, amelyik elméletileg a konstancai kikötőtől kellene összeköttetést biztosítson nyugati irányba. Ha ez nem lenne elég, az elmúlt években a hazai gazdaság egyik legfontosabb vállalatának tulajdonosa, a „nemzeti” autómárkát birtokló francia konszern többször is kilátásba helyezte, hogy elköltözteti a regáti üzemét, ha a pályát nem építik meg. A franciák nem véletlenül morgolódtak, hiszen régebbi adatok szerint csupán amiatt, hogy egy gyors autópályás összeköttetés helyett napokat rostokoltak a szállítmányaik a csigatempójú román vasúton, autónként mintegy ötveneurós veszteséget voltak kénytelenek hosszú évekig elkönyvelni.

Most ugyan a pálya már nagyrészt megvan, de hogy mikor fogják befejezni, az erősen kérdésessé vált, nemcsak a tehetetlenség, hanem a pénzforrások miatt is. Korábban különböző európai uniós pályázati kiírások keretében volt megszerezhető pénz erre a munkára, de ezek a lehetőségek rendre elúsztak, mert az uniós csatlakozásunk után jó

(Folytatás a 3. oldalon)

Kezdődhet az aszfaltozás

Az Anghel Saligny országos fejlesztési program keretében Székelyhodos község pályázatot nyert az utcák aszfaltozására. A közbeszerzési eljárás lezárult, kezdődhet a munka. Azok se búsuljanak, akik most kimaradtak a projektből – kéri a polgármester.

Gligor Róbert László

Hétmillió lejes beruházási támogatást nyert a múlt évben az önkormányzat a helyi utcák aszfaltozására, amihez még kellett vállalnia a 2 millió lejes önrészt. A versenytárgyalásra egyetlen cég jelentkezett, de az nem ment a kiindulási ár alá, hanem kihasználta azt a lehetőséget, hogy 15 százalékkal növelheti az árakat, ezért 900 ezer lej többletet kért. A helyi tanács meg is szavazta ezt, a vállalkozó mégis az utolsó napokban meggondolta magát, visszalépett, így a közbeszerzés sikertelen lett. Újra kellett tervezetnie a munkálatot a mostani árakkal, új közbeszerzést kellett kiírni, és a már bevállalt 2 millió lejt további 1,8 millióval ki kell egészítenie a községnek – ismertette a

projekt kezdeti nehézségeit Barabási Ottó polgármester.

Az új kiírásra öt cég jelentkezett, három hete aláírták a kivitelezési szerződést azzal, amelyik a legalacsonyabb áron vállalta a munkákat elvégzését. A munkakezdési engedély ki van bocsátva, minden szükséges jóváhagyást beszereztek, a napokban el is kezdődik a munka.

Komoly munkát várnak

A község négy településén összesen tíz utcát korszerűsítene, az aszfaltozás mellett bejárati hidakat építenek, helyenként a magas sáncmártokat betonfallal védik meg a csuszamlástól, a sáncokat kibetonozzák, az utak alatti átvezetéseket felújítják. A leaszfaltozandó utcákat úgy választották ki, hogy azok élveztek elsőbbséget, amelyek dombra vezetnek, lejtősek, tekintettel arra, hogy az évek során az eső mindig lemosta a kövezést ezekről az utcákról, így ez a jelenség most megszűnik.

Tudatában vannak, hogy mindenkinek más a véleménye: ahol aszfalt lesz, ott örülni fognak, ahol nem lesz, ott bosszúság lesznek, de olyan vélemények is voltak, hogy

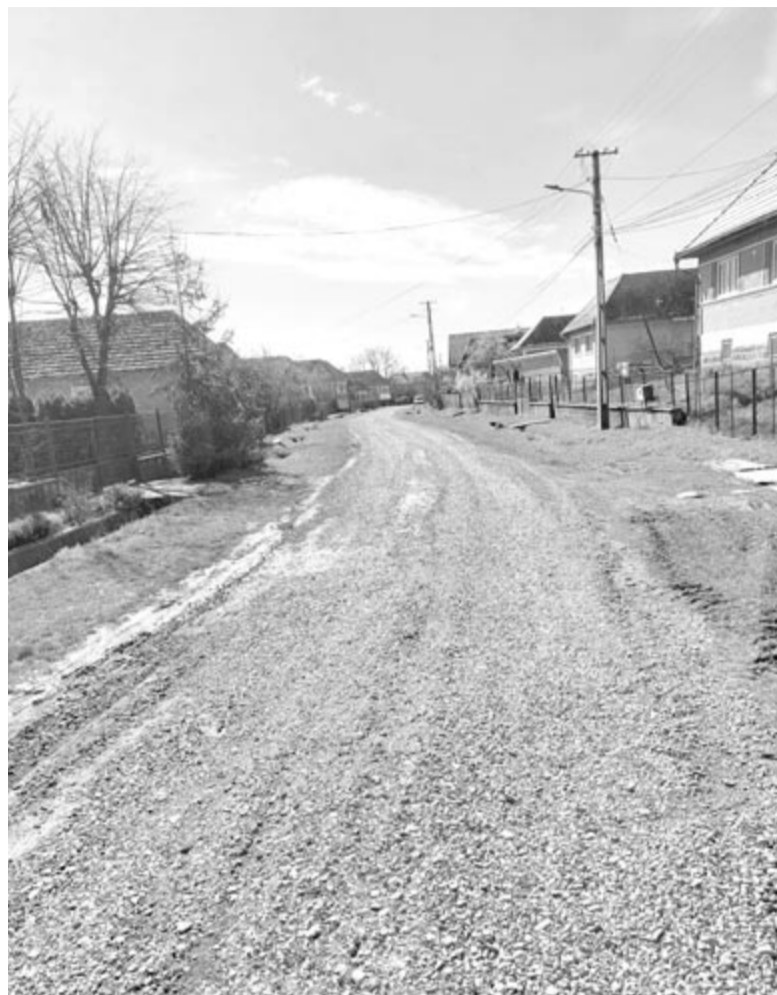
ne dolgozzanak minden faluban egy keveset, hanem egy „nekifutásra” aszfaltozzanak le egy teljes falut. Azonban ez nem lehetséges, egyrészt figyelembe kellett venni az új pályázati előírásokat is, amelyekben bizonyos követelményeket támasztanak, másrészt nem lenne tisztességes egymással szemben sem, ha egy falu minden utcáját leaszfaltoznák, a többi település lakossága pedig nem részesülne a fejlesztésből – fejtegette a község első embere.

Hozzátette: remélik, hogy a kivitelező a tél beállta előtt kiássa és kibetonozza a sáncokat, elkészülnek a bejárati hidak, elvégzi az átvezetéseket cseréjét, a padkák kialakítását, és az aszfaltszőnyegét is leteríti. Összesen 3,3 kilométer aszfaltút és 3,9 kilométer betonsánc épül meg.

Az összberuházás 11 millió lej, ebből a kivitelező cégnek a munkálatokért 8,74 milliót fizetnek, a különbözetet az engedélyek beszerzése, a tanulmányok, tervek elkészítése, a közbeszerzés, a munkálatvezető bére és egyéb, nem támogatható költségek teszik ki. Ez a beruházási összeg akkora, mint amit a helyi lakosság adóként és illetékként 15 év alatt fizet be a községi költségvetésbe.

A többi utcára is pályáznak

Az önkormányzat megpróbál mindent megtenni annak érdekében, hogy a többi utca is aszfaltburkolatot kapjon a községben. Ezért

A második pályázat révén a fennmaradó utcákat korszerűsítene, a keretösszegbe hetet tudtak belefoglalni

az évet rögtön munkával kezdték: január 2-án sikerült benyújtani egy másik pályázatot is aszfaltozásra a gyulafehérvári vidéki beruházási ügynökséghez (AFIR), miután elkészültek a tanulmányok, és megszerzték a különböző engedélyeket.

Ennek a kiírásnak a keretösszege 1,2 millió euró, ebbe az összegbe végül hét utcát tudtak belefoglalni. Figyelembe kellett venni a pontozást is, 50 és 70 közötti számot kellett szerezni. Itt azt értékelték a pályázatok, hogy az aszfaltozásra kerülő utca milyen útra csatlakozik, hogy érint-e köz-, egyházi vagy tanintézményt és legalább két céget is. A község pályázata 69 pontot ért el, ezért jó esélye volt nyerni, de a leadása után, a terepszemle alkalmával kiderült, hogy időközben egyik faluban két cég felbomlott, és ezért elvesztettek 5 pontot. Szerencsére van két másik helyi vállalkozás, amelyeket érinthet az aszfaltút, ezért a szükséges dokumentációt elfogadta a helyi tanács, és azt le is adta. Remélhetőleg sikerül visszaszerezni az elveszített pontokat, és a jövő év során további hét utcára kerül aszfaltréteg. Ebbe a pályázatba megpróbálták az összes fennmaradt utcát belefoglalni, de a pontozási rendszer és a megemelkedett árak miatt néhány kisebb utcát végül ki kellett venni – mutatott rá az előljáró.

Első körben a meredek, dombra vezető utcákat aszfaltozzák, hogy többé ne rongálja meg őket a víz

Biztonságos a hidrogénkeveréssel működtetett fűtésrendszer

A jövő tüzelőanyaga

Március 27-én az Energetikai Minisztérium és az Országos Energiahatóság (ANRE) képviselőinek a jelenlétében a Delgaz Grid földgázszolgáltató vállalat, az E.ON Románia csoport tagja hivatalosan is lezárta a 20HyGrid elnevezésű kísérleti tervet, amelynek az volt a célja, hogy hidrogén- és földgázkeveréket juttasson a hálózatba, s ezzel csökkentse a földgáz égetéséből származó, üvegházhatást kiváltó szén-monoxid-mennyiséget. A kísérlet igazolta, hogy biztonságosan használható az új tüzelőanyag.

Amint többször hírt adtunk róla, a Delgaz Grid a Medgyes melletti Darlacon levő kísérleti állomásán próbálta ki először a 80% földgáz és 20% hidrogéntartalmú tüzelőanyagot különböző fűtőtesteken (gázkonvektor, kiskazán, csempékályhaegők stb.). Mind új, modern, mind 2015 előtt gyártott régi berendezéseken tesztelték a keverék hatékonyságát. A következő lépésben mintegy 100-100 fogyasztóhoz – Darlacon polietilén, Gernyeszegen klasszikus acélvezetékeken keresztül – juttatták el a gázt. Azt vizsgálták, hogy a különböző típusú vezetékek és bekötések miként viselkednek 16 bar nyomás alatt, huzamosabb használatkor.

A keverék használatával a szén-

monoxid 23-52%-kal, míg a nitrogén-oxidok 30-50%-kal csökkentek a 100%-os földgázhasználatához viszonyítva.

A projektzárón Volker Raffel, az E.ON Románia igazgatótanácsának vezetője elmondta, hogy a zöldenergia használata továbbra is biztosítja a megfelelő kényelmet a felhasználóknak, ugyanakkor hosszú távon javítja környezetünk állapotát, ezért kísérletezték ki a 20HyGrid terméket. Óriási potenciálja van a piacon a gázkeveréknek, és ebben Románia vezető piaci szereplő lehet, ehhez azonban össze kell fogniuk a hatóságoknak és minden érintett félnek, hogy szélesebb körben is használható legyen a termék.

Sebastian Burduja energetikai

miniszter hangsúlyozta, a kísérleti projekt hozzájárulhat ahhoz, hogy Románia teljesítse a klímaváltozás hatásait csökkentő politikai vállalásait az unió iránt. Az országos rezilienciaprogram (PNRR) keretében az Energetikai Minisztérium nem sokára megteremti a hidrogénhasználat mint zöldenergia-hordozó stratégiai és jogi keretét. Emellett 2030-ig 1 milliárd euró áll a minisztérium rendelkezésére, hogy kiépítsék a hidrogénhasználatához szükséges műszaki feltételeket.

Cristian Secoșan, a Delgaz Grid vezérigazgatója kijelentette, hogy a 20HyGrid keveréket hatékonyan használhatják az országban levő mintegy 70.000 km hálózatban, amely 4 millió lakásba juttatja el a

fűtőanyagot. Ugyanakkor 260 hőközpontban is használták, így bizalommal be lehet vezetni a fogyasztókhoz. A hidrogénkeverék használatához át kell alakítani a hálózatot és a berendezéseket. A Delgaz Grid ezt a lehetőséget is mérlegeli, sőt ki-látásba helyezte, hogy 100%-os hidrogént használnak majd a földgáz helyett – tájékoztatott a Delgaz Grid sajtóosztálya.

Tegyük hozzá, a hidrogéntermelési rendszert is ki kell majd építeni, mert egyelőre – a projektavatón elhangzott szakértői vélemények szerint – elég költséges az előállítás. De nem kivitelezhetetlen, hiszen a klímaváltozás hatásának csökkentéséért folytatott küzdelemben jelentős lépés lenne. (vajda)

Gyümölcszések sokadalma – sokadalom nélkül

(Folytatás az 1. oldalról)

A begyűjtött mintákat a szombati díjátadó ünnepséget megelőző napon 15 fős zsűri bírálta el, és alakította ki a szakmai kritériumok alapján a rangsort. A rendezvényt *Józsa Eszter* növényorvostani szakértő, műsorvezető nyitotta meg, aki többek között elmondta, arra szeretnék ösztönözni azokat, akik maguknak készítenek gyümölcslekvárokat és szörpöket – a profi feldolgozókkal együtt –, hogy népszerűsítsék termékeiket, hiszen a nagymamák receptje alapján előállított készítményeknek is méltó helye van a helyi termékek kínálatában. *Szabó Árpád*, a Székely Gazdaszervezetek Egyesületének alelnöke, miután röviden felvázolta a szervezet történetét és gazdag tevékenységét, kiemelte a kezdeményezőket, *Sikó László* és *Bartha Mihály* falugazdászok, ötletgazdák szerepét, akik *Bodó Előd* Barna polgármester segítségével megszervezték a versenyt, amilyen még nem volt a környéken, és reményét fejezte ki, hogy hagyomány lesz belőle. *Bodó Előd* Barna polgármester bemutatta a községet, a Mezőség kapuját, ahol, amint hangsúlyozta, az itt élő emberek mindig a földből, a háztáji gazdaságból teremtették elő a mindennapit. Amikor még nem voltak üzletlancok, a gazdák a helyben előállított mezőgazdasági termékekből éltek, azt cserélték el egymás között, és ezt a hagyományt szeretnék feleleveníteni. A helyi termék származását, minőségét ismerjük, a multinacionális üzletek polcaira helyezettekkel szemben, és ez a direkt vásárlás előnye. Azonban ahhoz, hogy ezeket a termékeket eladják a gazdák, emelni kell a minőséget, a versenyképességet, és erre alkalom ez a rendezvény is. Elárulta, hogy a LEADER egyesület egyik terve, hogy a község helyi termelőinek létrehozson egy online felületet, egyfajta piacot, ahol népszerűsíthetik termékeiket, ahol meg is vásárolhatják az érdeklődők. A helyi termékeknek van jövője, csak ennek meg kell teremteni a jogi keretet és biztosítani a támogatásukat, s ezzel a jelen levő politikusokhoz fordult, akiktől segítséget kért.

A következő felszólaló *dr. Palik László*, a Kárpát-medencei Ökogaedálkodók Szövetségének felvidéki alapító tagja, elnöke volt, aki meghívottként és a zsűri tagjaként volt jelen. Rövid beszédében felvázolta a 27 évvel ezelőtt megalakult szövetség tevékenységét, hozzátéve, hogy emellett 600 hektáros családi gazdaságot vezet, ahol többek között növénytermesztéssel, szőlészettel, gyümölcscsel és állattenyésztéssel foglalkoznak, és hasonló rendezvényeket is szerveznek. A tapasztalataikat hozták el, és az összefogás lehetőségét a Kárpát-medencében azokkal, akik környezetkímélő gazdálkodással akarnak foglalkozni. Felszólalt még *Jenei Beáta*, a magyarországi Nemzeti Agrárkamara (NAK) Hajdú-Bihar Vármegyei falugazdásza, a MAGOSZ Hajdú-Bihar Vármegyei Gazdasszony Tagozat tagja, aki a zsűri tagja volt. Elmondta, a NAK kiemelten kezeli a határon túli gazdaszervezetekkel való együttműködést, és annak jeleként, megerősítéseként jött el a mezőpaniti rendezvényre. Eljött és felszólalt *Fodor István*, a partiumi falugazdász-hálózat vezetője, aki röviden köszöntötte a jelenlevőket, és amint később kiderült, nemcsak szakértőként volt jelen, hanem több tagtársa képviselőként is, akik díjazott termékekkel gazdagították a versenyt.

Bartha Mihály volt polgármester, az SZGE vezetőségi tagja megköszönte a mintákat beküldőknek a nagyarányú részvételt, kollégáinak és a támogatóknak, hogy a kezdeményezőket mellé álltak, és sajnálatát fejezte ki, hogy a rendezvénysátor előtti térre kevesen mentek el, miután a lehetőség nyitott volt a helyi termelők előtt.

A politikusok közül elsőként *Kolcsár Károly* képviselő szólalt fel, aki a hagyományörzés fontosságát hangsúlyozta. Válaszolva a polgármester „felhívására”, elmondta, a lehetőségek függvényében a parlamentben teszik a dolgukat, nemrég iktattak egy olyan törvénytervezetet, amelynek a célja félreérthetetlenül megjelölni a helyi termék védjeggyel polcra kerülő mezőgazdasági élelmiszeripari cikkeket, hogy ezáltal a hazai természetvéd-

jék, és gátat vessenek a hamis védjeggyű dömpingtermékeknek. Annak is hangot adott, hogy fontos a vásárlók tudatosítása, hogy értsék meg: a helyi termékek kosárba helyezésével nemcsak egészséges, vegyszermentes, ismert eredetű élelmiszert fogyasztanak, hanem segítik a helyi gazdákat a fejlődésben. Azt is kiemelte, hogy nagyobb megbecsülést és támogatást érdemelnek a gazdák, hiszen tudomásuk szerint Európában több mint 10 millió hasonló gazda van, akik elárasztják termékeikkel a piacot, és ez is kemény versenyt jelent. Nem beszélve az uniótól érkező termékekről.

Vincze Loránt európai parlamenti képviselő folytatta az előtte felszólaló gondolatmenetét. Az SZGE sikertörténet Erdélyben, mondta, majd hozzátette, azért kellenek az erős gazdaszervezetek, hogy az agrárpolitikát az erdélyi gondolkodás-

mód alapján határozzák meg, és helyezik a politikum asztalára. A partnerség kialakítását szorgalmazta a politikum és a szakmai szervezetek között, hiszen, utalva a nemrég történetekre, fontos, hogy a jövő agrárpolitikáját a gazdáknak megfelelően alakítsák mind az országban, mind Brüsszelben, amitől nagyon sok függ. Ezért is fontos, hogy ott legyünk minden szinten és a politikai képviselőket, és ahogy a polgármester is mondta, közképviselőink elvárják, hogy feladatokkal

lássák el őket, hiszen a közösségért dolgoznak.

A díjkiosztás előtt *Palik Klára*, a zsűri elnöke elmondta, hogy igen nehéz dolguk volt az ítéseknek, ugyanis 100 termékminta közül – 38 szörp és 62 lekvár – kellett választaniuk, köztük volt olyan, amelyet az előállító a kamra polcáról emelt le, de jelentkeztek korszerűen felszerelt kisüzemekben előállított szörpökkel is lekvárokkal is. Egészen különleges íztársításokat is felvonultattak, és ami

jó volt, hogy a megjelenítésben, ízvilágban és a minőségben nagyon nehéz volt különbséget tenni, de mivel versenyről volt szó, fel kellett állítani egy sorrendet. A nagyszámú díjazott igazolta, hogy kemény vettélkedő volt. A következőképpen alakult a rangsor: (lekvár–szörp) emléklapot kapott 12–5 termelő, bronzérmes 12–14, ezüstöt 14–6, aranyat 23–12 és 1–1 nagyarányt és serleget is kiosztottak a legjobbnak ítélt lekvárért és szörpért. Volt olyan díjazott is, aki többször megfordult a pódiumon, köztük egy-százalékos gazdák, háziasszonyok és kisüzemi termelők, ami igazolja, hogy a térségben van, aki minőségi helyi terméket tegyen le a fogyasztók asztalára.

Zárásként *Becze István*, a Székely Gazdaszervezetek Egyesülete elnöke, aki elfoglaltsága miatt később érkezett Csíkszeredából, köszöntötte a résztvevőket és gratulált a díjazottaknak és a szervezőknek, és elmondta, hogy a szervezetet erősíti minden olyan kezdeményezés, ami a gazdákért van, ezért is érdemes bekapcsolódnia a hálózatba. Tudomásunk szerint a meghirdetett szakmai bemutatók elmaradtak, de a szervezők hangot adtak annak, hogy az első rendezvény hibájából tanulva, Mezőpanitban hagyományt teremtenek a gyümölcszések felvonultatásának, amely remélhetőleg sokadalommá lesz valamikor.

4keréken

Szerkeszti: Nagy-Bodó Szilárd

Egyelőre nem lesz kempingező ID.Buzz

Az elektromos meghajtás megosztó kérdés, viszont abban a szkeptikusok és az ellenzők nagy többsége is egyetért, hogy a Volkswagen ID.Buzz aranyos, retro-futu-

risztikus, szerethető autó. A típus leginkább az első generációs Transporterre, vagyis a T1-re emlékeztet. A nagy hírű „felmenőnek” számító T1-ből pedig készült Cali-

fornia, vagyis kempingező kivitel is. Azonban úgy fest, hogy egyelőre az elektromos utódból, az ID.Buzz-ból nem készít ilyesmit a Volkswagen. Az ok nagyon egyszerű:

A Volkswagen T1, az ősbusz és az ID.Buzz

Forrás: Volkswagen

piackutatásuk szerint nem lenne rá igény, nem lenne elég ember, aki megvásárolná.

Lars Krause, a Volkswagen kereskedelmi és marketingvezetője az Autocarnak elmondta, hogy meglátása szerint a vevők még nem állnak készen egy elektromos Californiára, a jelenlegi körülmények között pedig a gyártónak nem érne meg egy ilyen változatot kifejleszteni. Azonban nem mondanak le a típusról, elképzelhető, hogy valamikor a jövőben megvalósítják, de ez leghamarabb az évtized végére várható. Ez logikus döntés lenne, hiszen a nagy múltú német gyártónak amúgy is eléggé meg van gyűlve a baja az elektromos autók gyártásával, nem tud eleget és elég olcsón gyártani, így inkább a hagyományos formájú villanyautók piacára koncentrál, hogy ott kerüljön jobb helyzetbe. Ennek fényében valóban nem tűnik létfontosságúnak egy kempingező ID.Buzz piacra dobása.

Attól persze, hogy nem lesz elektromos kempingautója a Volkswagennek, annak a szűk rétegnek, amely erre a célra szeretne autót vásárolni a német gyártótól, lesz lehetősége. Ugyanis a T7-es Transporterből készül California változat, a koncepcióját már be is mutatták. Ez a típus nagyobb, ezáltal kempingezés szempontjából praktikusabb is, mint amilyen az ID.Buzz lenne. Arról nem is beszélve, hogy egészen biztosan olcsóbb lesz, mint az elektromos kisbusz kempingező változata lenne. Ugyanakkor nem kizárt, hogy éppen a T7 California lehet az

ID.Buzz kempingező típusának a próbája. Ha előbbi jó eladási számokat produkál, akkor nagyobb valószínűséggel vág bele a Volkswagen az elektromos kempingautóba.

Összességében nézve, a kempingautók felhasználási területük és ára miatt is csak egy nagyon szűk rétegnek szólnak. Tagadhatatlan, hogy egy elektromos California sok szempontból praktikus lenne, egyrészt mert az újabb elektromos autók képesek áramot adni a különféle elektronikai eszközök töltéséhez, használatához, ehhez pedig nem az indítóakkumulátort veszik igénybe, hanem azt, amelyik a meghajtásukhoz szükséges elektromos áramot tárolja. Másrészt pedig az elektromos autók csendesebbek, és nem bocsátanak ki káros anyagokat a természetben. Ugyanakkor hátrányuk is van, hiszen vadkempingezésnél nem lesz lehetőség tölteni, illetve a hasmagasságuk kisebb, mint a belső égésű típusoké, tehát erdei úton könnyebben felakadhatnak.

Mindent összevetve, érdekes és kimondottan barátságos, vidám koncepció lenne az ID.Buzz kempingautó, de nem minden élethelyzetre lenne alkalmas. Továbbá a „sima” kempingautó is nagyon sokba kerül, az elektromos változattal pedig még több pénzt kérne el a gyártó. De benne van a pakliban az is, hogy az évtized végére jelentősen csökkenni fog a villanyautók ára, eltűnik a különbség köztük és a belső égésű motorral hajtott autók között, akkor pedig már valóban piacképes opció lesz.

Könnyítést kaphatnak az alternatív hajtású kamionok

Az elektromos járművek többsúly miatt főként az akkumulátorcsomag tehető felelőssé, hiszen ez húzza a legtöbbet ezekben az autókban. Ebből kifolyólag például az elektromos teherautók esetében – szállítmányozáskor – nehezebb beleférni a megadott negyven tonnába. Ezért is szavazta meg az Európai Parlament, hogy 44 tonnára emelik a teherautók megengedett össztömegét. Ez természetesen kedvez a belső égésű motorral szerelt teherautóknak is. Igaz, utóbbi kategóriának csak 2035-ig, mert azt követően már csak a nullemisziós teherautókra lesz érvényes a súlytöbblet engedélyezése.

Nem titok, hogy az Európai Unió 13 országában már korábban engedélyezték a 44 tonna össztömegű teherautók közlekedését, erről a tagállamok saját hatáskörükben rendelkeztek, ami azt is jelenti, hogy a tagállamok által meghozott rendelet csak belföldre volt érvényes,

illetve azokban az esetekben, amikor egymás mellett két ország is rábólintott a súlytöbbletre. Ezt egységesítené most az Európai Unió, a döntéssel pedig a villanymeghajtású kamionok elterjedését is segítenék. Jelenleg az akkumulátorok miatt az elektromos kamionok súlya mintegy 3-5 tonnával több, mint a hagyományosaké, ezt a súlytöbbletet próbálná a törvény kompenzálni.

Vizont az Európai Parlament döntése még nincs köbe vésvé, hiszen az Európai Bizottságnak is szavaznia kell róla, erre viszont minden bizonnyal csak a választások után kerül sor, tehát valószínűsíthető, hogy a végleges döntés egy teljesen új testületre hárul. Ezzel együtt is komoly esély van rá, hogy átmeny, hiszen egy ilyen törvénnyel környezetbarátabbá lehetne tenni a teherszállítást, vagy legalábbis arra ösztönözni a vállalatokat, hogy induljanak el ezen az úton.

Mercedes-Benz eActros elektromos teherautó, illusztráció

Forrás: Mercedes-Benz Trucks

Újabb európai piacon jelent meg a BYD

BYD Seal, a kínai vállalat szedánja

Forrás: BYD

Kínai állami pénzzel könnyű, de akkor is ijesztő, hogy milyen mértékben hódítja meg az európai piacot (is) a BYD. Az a kínai autómárka, amely nem mellesleg a magyarországi Szegeden épít gyárat, illetve mind Magyarországon, mind Németországban rendelkezik autószalonnal. Most pedig egy újabb autópiacon tört be: Görögországba. A Reuters értesülései szerint egyelőre két típusal van jelen a mediterrán országban: az Atto 3 SUV-val és a Seal szedánnal, de a jövőben feltett szándéka szélesíteni a palettát.

A márka Európáért felelős vezérigazgatója, Michael Shu az Electrek szakportálnak úgy fogalmazott, hogy „éppen csak elkezdte a BYD” a terjeszkedést az öreg kontinensen. A vállalat stratégiája nem más, mint hogy a legnépszerűbb modelljeit hozza Európába, illetve a Föld más részeire. Shu az Automotive News Europe-nak azt is elmondta, még tanulmányozzák, hogy milyen különbségek vannak a kínai, az észak-amerikai és az európai piac között. Erre azért is szükség van, mert számos olyan részlet, szoftveres

megjelenítés van az autókban, amelyeket például az európai emberek nem tudnak megfelelően használni.

Ha valóban nagy léptékben szeretnének terjeszkedni, akkor ezeket mindenképpen ki kell javítani. És ha már a terjeszkedésnél tartunk, igencsak ambiciózus céljai vannak a kínai autógyártónak. Amire felépül a szegedi gyár, vagyis 2026-ra, meg szeretné háromszorozni az európai piaci részesedését, kerek számként az 5% elérését célozza meg. Amennyiben pedig a kínai állam támogatása a következőkben is ilyen mértékű lesz, ez nem is elképzelhetetlen.

A piaci részesedés növekedését mutatja az is, hogy a múlt hónapban futott be egy hajó az egyik német kikötőbe, amiről 3000 BYD modell gurult le. És ez csak egyetlen hajó! A kínai vállalatról azt is el kell mondani, hogy Európában először Norvégiában jelent meg, még 2021-ben, tavaly pedig már 15.644 autót adott el, derült ki a DataForce adatszolgáltató számaiból, ezzel a teljes piac 1,1%-os részesedését szerezte meg.

Biztonságban van a magyar nyelv Erdélyben?

A világnyelvek használatának gyakorlati előnyei, az angol nyelv nemzetközi dominanciája, valamint gazdag nyelvi örökségünk megőrzésének összetett kérdéseit vitatták meg a Mathias Corvinus Collegium (MCC) Transylvania Lectures nevű sorozatának legutóbbi alkalmán a meghívott szakemberek Kolozsváron. A március 25-i eseményen dr. Philippe Van Parijs filozófus, közgazdász, politológus ismertette átfogó kutatásait az angol nyelv hivatalos bevezetésének lehetőségeiről és kihívásairól.

Milyen előnyökkel és hátrányokkal jár egy közvetítő nyelv használata? Egyre több döntést kell meghoznunk nemzetközi szinten, a hatékonyság érdekében pedig nagyon is szükség van a közös kommunikációs csatornára, a közös nyelvre. Világszerte több mint 6000 nyelv szorul kevesebb mint 200 ország határai közé, eközben az angol nyelv rohamosan terjed, és gyakorlatilag már egy lingua franca, vagyis közvetítő nyelv szerepét tölti be számos országban és nemzetközi szervezetben.

Dr. Philippe Van Parijs napjaink egyik legjelentősebb szakembere a nyelvi igazságosság terén, az elmúlt évtizedekben számos könyve és kutatása látott napvilágot filozófiai, közgazdasági, jogi, szociológiai és nyelvészeti témákban, továbbá oktatóként a világ számos pontján tevékenykedett, többek között a Harvard és az Oxfordi Egyetem vendégprofesszora volt. A Transylvania Lectures eseményén beszélgetőpartnereként, Geanina Simion kommunikációs szakemberrel, valamint dr. Bethlendi András kisebbségjogással, az MCC erdélyi akadémiai ügyeinek igazgatójával az angol nyelv térnyerésének előnyeit és igazságtalanságait vitatták meg.

Az angol mint lingua franca

Napjainkban az angolt tekintjük a legelterjedtebb nemzetközi nyelvnek – a világon 58 országban törvény szerint is hivatalos nyelv, Európa-szerte már szinte minden országban első idegen nyelvként tanítják az iskolákban, az angolul beszélő fiatalok száma pedig egyre nő. Míg egyesek az angol nyelv globális térnyerését pozitív előrelé-

pésnek, kapcsolatépítési lehetőségnek tekintik, mások az ezzel járó igazságtalanságok és kulturális veszteségek miatt aggódnak.

Rohamos terjedését elősegíti az egyre gyakoribb használata is, például a különböző anyanyelvű emberek a hatékony kommunikáció érdekében rendszerint a mindkét fél által legjobban ismert nyelvre, azaz angolra váltanak, nem egymás nyelvén szólnak meg. Érdekes például, hogy Brüsszelben úgy vélték, a Brexit után újra a francia lesz a fő közvetítő nyelv, de azóta még népszerűbb lett az angol az EU-s intézményekben, mert jelenleg egyik tagállam számára sem számít anyanyelvnek, így nincs domináns fél a beszélgetésekben.

Számolni kell az egyenlőtlenségekkel is

Dr. Philippe Van Parijs az igazságtalanságokkal is számol a *Linguistic Justice for Europe and for the World* (Oxford, 2011) című kötetében. Közjóként tekint a nyelvtudásra, hiszen mindenkinek előnyére válik, ha az emberek megértik egymást. Egy közös nyelv elsajátítása azonban egyenlőtlenségeket is szül, hiszen egyeseknek anyanyelvként nem jelent kihívást a tanulása, míg másoknak idegen nyelvként sokkal nagyobb teher. A szakember szerint az egyenlőtlenségeket ellensúlyozhatja, hogy a kevésbé forgalmas nyelvek beszélői nagy mennyiségű angol nyelvű információhoz, tudományos és kulturális tartalomhoz

férhetnek hozzá, emellett saját anyanyelvük tartalmait is fogyaszthatják.

Az angolnyelv-tudás a munkavállalási lehetőségeket is befolyásolja, viszont a legérzékenyebb ellenérv az emberi méltóság, a kulturális identitás sérülése. Az angol anyanyelvűek fölénye azonban idővel a visszajára is fordulhat, hiszen az angol nyelvű munkapiacon a világ minden tájáról érkező, magasan képzett konkurenciával kell versengeniük, és egy lépéssel hátrébb vannak a több nyelvet beszélőkhöz képest.

Lehetne hivatalos nyelv az angol Romániában?

Egy nyelv hivatalossá tétele számomra kötelezettséggel jár, az államnak elérhetővé kell tennie azt a közhivatalok szolgáltatásaiban, a törvénykezésben, az oktatásban, sőt a parlamentnek is (legalább részben) az adott nyelven kell működnie.

Belgium és Brüsszel különleges példája a hivatalos nyelvek használatának. Az országban északon a holland, délen a francia, keleten a német az egyedüli hivatalos nyelv, Brüsszelben pedig a holland és francia egyaránt hivatalos. A főváros, az EU székhelye, a látogatók és bevándorlók nagy száma miatt viszont valószínű, hogy hamarosan az angollal együtt háromnyelvű lesz. Philippe Van Parijs szerint egyre irreálisabb az az elképzelés, hogy egyes térségekben kizárólag az adott hivatalos nyelv használható. Brüsszelben természetes folyamatként alakult ki az angolra való igény, de más területeken ez kevésbé egyértelmű.

Geanina Simion elmondta, büsz-

ke arra, hogy Erdélyben, Romániában több kultúra találkozik, amelyek gazdagítanak minden itt élő, noha kommunikációs szakemberként sokszor kihívást jelent ezeket a helyi, sajátos, kultúráinkhoz köthető érzelmeket és gondolatokat mások számára is érthetően közvetíteni. Dr. Bethlendi András felhívta a figyelmet arra, hogy Romániában az alkotmány szerint az állam egyetlen hivatalos nyelve a román, és jelenleg nem is ad lehetőséget más bevezetésére, ennek megvalósításához politikai döntés szükséges.

A nyelvi igazságosság előnyei és kockázatai

A nyelvi igazságosság kérdése kapcsán felmerült, hogy Romániában egy harmadik nyelvre való váltás megkönnyítené-e a román és magyar közösség közötti kommunikációt. Van Parijs meglátása szerint egy harmadik, közvetítő nyelv bevezetése szimmetriát teremt, nagyban csökkenti az egyenlőtlenséget, hozzájárul a kapcsolatok javításához, de egyúttal kockázat is, mivel hosszú távon a helyi nyelv és kultúra erőzójához vezethet.

A szakember úgy véli, az angol mindaddig nem fogja elnyomni a kisebb nyelvcsoportokat, amíg az alapnyelv hivatalos nyelvként tud érvényesülni egy adott területen belül, az emberek pedig tudatosan dolgoznak a megőrzésén. Ez érvényes a kisebbségek nyelveire is. Bár Erdélyben a magyar nyelvet tanulhatjuk és gyakorolhatjuk intézményes keretek között, a népesség aránya állandóan csökken. Mivel a magyar nyelv nem rendelkezik hivatalos státusszal a térségben, a domináns nyelv elnyomja – mutatott rá a szakember.

Mára azonban a kezünkben vannak a régi sci-fikben szereplő technológiák, az egyre fejlettebb fordítóprogramok miatt pedig nem kizárt, hogy teljesen feleslegessé válik a nyelvtanulás, általa akár a román, magyar vagy angol ismerete is a jövőben.

„A beszélgetés az MCC nyelvi kérdéseket célzó eseménysorozatának részeként valósult meg. Fontosnak tartottuk, hogy párbeszédet indítsunk a helyi közösséget érintő, aktuális témákról, és teret adjunk egy szabad eszmecsere né. Kezdeként februárban a magyar közösség románnyelv-tanulási kihívásait vitatták meg a szervezet kolozsvári központjában a meghívottak, a jövőben pedig további beszélgetéseken, vitákon mélyebben is folytatódik a téma alapos kifejtése” – mondta el *Talpas Botond*, az MCC erdélyi tevékenységért felelős igazgatója a kezdeményezésről.

KÖZÖSEN KITAKARÍTJUK!
A MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ KÖZÖSSÉGI AKCIÓJA
ÎMPREUNĂ CURĂȚĂM!
ACȚIUNE COMUNITARĂ RADIO TG. MUREȘ

• APR. 20 •

MAROS PARTON A KOMPŃÁL
MALUL MUREȘULUI LA BAC

11.00 AM

Az ellenzéki PiS kapta a legtöbb szavazatot a lengyelországi helyhatósági választásokon

A fő ellenzéki erő, a Jog és Igazságosság (PiS) párt a szavazatok 34,3 százalékát kapta a lengyel helyhatósági választások első fordulójában, míg a kormánykoalíciót vezető Polgári Koalíció (KO) a voksok 30,6 százalékát szerezte meg a hétfő este közzétett összesített eredmények szerint.

Április 21-én második fordulóra kerül sor azokban a körzetekben, amelyekben a polgármesterjelöltek egyike sem szerezte meg a szavazatok több mint 50 százalékát.

A lengyel országos választási bizottság (PKW) honlapján a szavazatok százszázalékos feldolgozottsága alapján közzétett eredmények azt mutatják, hogy a PiS és a KO eredménye között valamivel nagyobb a különbség a szavazófülkét elhagyók körében készült, vasárnap este közzétett exit pollhoz képest. Az exit poll azt mutatta, hogy a PiS 33,7, a KO pedig 31,9 százalékos eredményt ért el.

A többi kormánykoalíciós tömörülés közül a Lengyel Parasztpárt (PSL) és a Lengyelország 2050 párt alkotta Harmadik Út nevű blokk a voksok 14,3 százalékára tett szert, az Új Baloldal pedig 6,3 százalékot kapott. Az újliberális és a jobboldali kis pártokat tömörítő, ellenzéki Konföderáció a szavazatok 7,2 százalékát szerezte meg.

Az összesített eredmények alapján a 16 lengyelországi vajdaság közül a KO 9, a PiS 7 vajdaságban győzött, bár nem mindegyikben szerzett önálló többséget. Az exit poll szerint a KO 10 vajdaságban, a PiS pedig 6-ban győzött volna.

A helyi koalíciók alakításától függ, hogy hány vajdasági közgyűlést irányít majd a KO más kormánykoalíciós partnerekkel együtt, és hányat a PiS, amelynek például az északkelet-lengyelországi Podlasi vajdaság közgyűlésében egy mandátum hiányzik az önálló többséghez.

A részvételi arány a PKW szerint 51,94 százalékot tett ki. (MTI)

A PLASMATERM RT. ÖNTÖDEI KERÁMIAFORMA-KÉSZÍTŐ MUNKÁST keres.

www.plasmaterm.ro

Feladatkörök:

- viaszfürtök bevonása, kerámiaforma-képzés;
- bevonómáz készítése;
- a bevonási útmutatók követése.

Az álláshoz tartozó elvárások:

- szakmai tapasztalat hiánya nem jelent gondot, a cégünk betanítást vállal;
- hajlandóság három műszakban dolgozni;
- jó fizikum, kez ügyesség, felelősségteljes munkavégzés.

Amit kínálunk: teljesítmény szerinti dinamikus bérezés, ingázási pénz, étkezési jegy, egészségügyi magánbiztosítás, barátságos, segítőkész munkaközösség.

Jelentkezni önéletrajzzal a hr@plasmaterm.ro címen vagy a cég székhelyén lehet.

Érdeklődni hétfőtől péntekig 7–15.30 óra között a 0265/268-712, 0265/263-337-es telefonszámokon vagy a Plasmaterm székhelyén. (67867-I)

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

LAKÁS

SÜRGŐSEN eladó családi ház Mátyásfalván, a 110. szám alatt. Tel. 0767-891-135. (22659-I)

MINDENFÉLE

VÁLLALUNK tetőfelújítást, tetőjavítást, bádogosmunkát, cserépforgatást, bármilyen ácsmunkát, mindenféle szigetelést, kerítéscsiszolást, kerítésfestést, kerítésjavítást, víkendház-felújítást, festést, meszelést. Nyugdíjasoknak 15% kedvezmény. Tel. 0749-380-743. (22585-I)

VÁLLALUNK: tetőfedést, bádogosmunkát, ácsmunkát, meszelést. Tel. 0757-600-629. (22554-I)

LÉPCSŐHÁZFESTÉST vállalok. Tel. 0741-699-761. (22652-I)

ELHALÁLOZÁS

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett férj, édesapa, nagypapa, testvér, após, sógor, unokatestvér, barát, jó kolléga, szomszéd,

GYÖRGY BÉLA

nyárádmagyarósi lakos életének 74. évében, betegség következtében elhunyt.

Temetése 2024. április 11-én, csütörtökön 13 órától lesz a nyárádmagyarósi Pusztakápolnai temetőben.

Április 10-én, szerdán 18.30 órától virrasztásra kerül sor a nyárádmagyarósi cinteremben.

Búcsúzik tőle felesége, Eszter, lányai: Imola és Aranka, vejei, öt unokája, testvére és családja, rokonai, barátai, komái, szomszédai.

Emléke legyen áldott, nyugalma teljes!

A gyászoló család. (22662-I)

Szomorú szívvel tudatjuk, hogy a szeretett édesanya, nagymama, dédnagymama, anyós,
özv. SÁRÁCUȚIU ZENOVIA
született Búkkösi

folyó év április 4-én, 90 évesen, családja és környezete általi megbecsülésben és szeretetben töltött, hosszú és boldog élet után, rövid betegség következtében örökre lehunyta szemét, és visszaadta életét a Teremtőnek.

Temetése 2024. április 11-én, csütörtökön 15 órakor lesz a Vili Funerar kápolnában (Căpâlna utca), utána az ortodox fatemplomi temetőben, Marosvásárhelyen.

Búcsúzik tőle gyászoló családja, lánya, Valeria családjával, fia, Dedu családjával. (22663)

MEGEMLÉKEZÉS

Egy évvel ezelőtt egy áprilisi napon kegyetlen volt a sors hozzánk nagyon. Egy váratlan pillanat megállította a szívedet, melyben nem volt más, mint jóság és szeretet. Te, aki nem kértél, csak adtál, azon a napon mindent itthagytál.

Szomorú szívvel emlékezünk egyetlen, szeretett testvéremre,
PUSKÁS ILONÁRA

halálának első évfordulóján.

Emléked örökké szívünkben őrizzük. Nyugodjál békében!

Testvéred, Ani, sógorod, Lajos, keresztlányod, Annamária és családja. (22664)

RÉSZVÉTNYLIVÁNÍTÁS

Az OrtoProfil munkaközössége mély együttérzéssel osztozik Molnár István kollégánk szeretett ÉDESANYJA elvesztése okozta fájdalmában. Vigasztalódást kívánunk a gyászoló családnak. (sz.-I)

SMILE! ZÂMBITI! MOSOLYOGJON!

SZEMÜVEGMENTES ÉLETTET SZERETNE? ITT AZ IDEJE!

Korszerű dioptriáműtét **kevesebb mint 10 másodperc alatt!**

**ELÉRHETŐ JANUÁRTÓL
A DORA OPTICS
MAROSVÁSÁRHELYI KLINIKÁJÁN!**

Dora Optics, szemészet az egész családnak!
www.doraoptics.ro

Újdonságok a
Kobak könyvesboltokban:

Valérie Perrin
Másodvirágzás

Valérie Perrin
A vasárnap
koldusai

Keresse fel kávézónkat
a vásárhelyi
könyvesboltban!

Marosvásárhely, Győzelem tér 18.szám
Szászrégen, Mihai Viteazu út 15.szám

ETV
EVENIMENTAL
TELEVIZIÓ

JÓ NAPOT!
MEGJÖTTEM...

SZERDÁN
21 ÓRÁTÓL

Badics Petrával

AZOMURES® ALKALMAZ
An AMEROPA Company

IPARI OPERÁTORT

• Fizetés bruttó 3600 és 6000 RON/hó között a gyakorlattól és végzettségtől függően.

KIEGÉSZÍTÉS

- Étkezési utalvány 40 RON/nap (átlagosan 840 RON/hónap)
- Nyaralási bónusz – a havi alapbérnek megfelelő összeg
- Napi 1 kávé vagy tea
- Szombat, vasárnap, munkaszüneti napokon dupla bér
- Műszaki és éjszakai bér
- Részleges szállítási költség fizetése
- 21 és 32 nap közötti szabadság
- Akár 9600 RON segítség családi eseményekre (születés, halálozás)
- Húsvéti bónusz - 500 RON
- Március 8-i prémium - 300 RON
- Karácsonyi bónusz - 500 RON
- Kiskorú gyermekek karácsonyi prémiuma – 300 RON
- Június 1. prémium kiskorú gyermekek után – 300 RON
- Június 1-i foglalkozások az alkalmazottak gyermekeivel
- Magán egészségbiztosítás
- Könyveskönyvtár előfizetés
- Ingyenes belépés a cég edzőtermébe a Weekend komplexumban
- Képesítő tanfolyamok és a munkavezetői vagy formációs vezetői pozícióba való előrelépés lehetősége

0730 089 265

0787 299 619

0723 109 466

0787 539 352

recrutare@azomures.com

radio.kptv.ro

Spălătorie și detailing auto

Beltrand

autómosó és -kozmetika

– külső-belső tisztítás
– kárpittisztítás, polírozás, viaszozás

Marosvásárhely
Predaal u. 97 sz.

Telefon: 0265/223-902
0740-393-060